

NBPB RAPPORT

2019

Beschermingsbewind is meer dan alleen financiën
beheren

15 januari 2021

BESCHERMINGSBEWIND IS MEER DAN ALLEEN FINANCIËN BEHEREN

Maatwerk door beschermingsbewindvoerder biedt cliënt perspectief

Beschermingsbewindvoerders ondergaan jaarlijks een audit waarmee de Rechtspraak controleert of de bewindvoerder (nog) aan de kwaliteitseisen voldoet. De NBPB (Nederlandse Beroepsvereniging voor Professionele Bewindvoerders) stelt boven de kwaliteitseisen van de Rechtspraak nog aanvullende eisen. Hiermee voldoen NBPB leden aan de hoogste kwaliteitseisen die gelden voor bewindvoerders.

Met de audit van 2019 hebben wij onze leden voor het eerst gevraagd naar cijfers met betrekking tot de statussen van de lopende dossiers. Wij gaan deze samengestelde cijfers gebruiken voor het ondersteunen van onze standpunten met betrekking tot schuldbewinden en de schuldenproblematiek in het algemeen.

Wij hebben de cijfers van onze leden verwerkt in het dit rapport en samengevat in een infographic. Met dit rapport geven wij als branchevereniging een kijkje in de keuken van onze leden.

Uit de cijfers van onze leden blijkt dat 54% van de onderbewindgestelden schulden heeft

OVERZICHT VAN DE DOORSTROOM VAN KLANTEN

Met dit overzicht brengen wij de doorstroom van de klanten van onze leden in beeld.

DOORSTROOM TIJDENS STABILISATIEFASE

STABILISATIEFASE

Het is de taak van de bewindvoerder na de opstart van het bewind de financiële situatie van onderbewindgestelden in kaart te brengen. Vervolgens werkt de bewindvoerder toe naar een stabiele (financiële) situatie.

Onze leden streven ernaar binnen één jaar na onderbewindstelling de financiële situatie van de klant gestabiliseerd te krijgen zodat deze -als er sprake is van schuldenproblematiek- toegeleid kan worden naar schuldhulpverlening.

Klanten worden over het algemeen door gemeenten en hulpverlenende instanties geadviseerd onder bewind te gaan en doorverwezen naar een bewindvoerder. Het gaat hierbij om klanten die niet zelfredzaam zijn en zelf niet in staat zijn uit de schulden te komen. In veel gevallen is er daarnaast sprake van een achterliggende (multi)problematiek. Dit vraagt van een beschermingsbewindvoerder niet alleen maar inzicht in cijfers; de klant moet ook professioneel begeleid worden en er moet maatwerk kunnen worden geboden.

HET HEERSENDE BEELD DAT
BEWINDVOERDERS DOSSIERS
BEWUST IN DE
STABILISATIEFASE HOUDEN
IS NIET CORRECT EN WORDT
NIET DOOR DE CIJFERS
ONDERBOUWD

Duur van de stabilisatiefase

27% van de klanten met schulden zit bij onze leden nog in de stabilisatiefase. In deze fase zitten klanten waarvan het bewind onlangs is opgestart en klanten die nog niet rijp zijn voor een schuldregeling. Uit de cijfers van onze leden blijkt dat **16%** van de klanten met schulden langer dan 12 maanden in de stabilisatiefase te zitten. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om de onderstaande groepen klanten:

- 🔗 Klanten met een verslavingsproblematiek,
- 🔗 Ex-ondernemers of zzp'ers
- 🔗 Klanten met onstabiele inkomsten en/of een onstabiele leefsituatie,
- 🔗 Klanten die verwickeld zijn in een langdurige echtscheidingsprocedure,
- 🔗 Klanten die geregeld gedetineerd worden.

Deze cijfers bevestigen dat bewindvoerders zich maximaal inzetten klanten zo snel mogelijk gestabiliseerd te krijgen, zodat gestart kan worden met het 'oplossen' van de schuldenproblematiek en gewerkt kan worden aan perspectief voor de klant. Een onderbewindgestelde met schulden kost een bewindvoerder heel veel tijd. Stabilisatie van het dossier is dus ook belangrijk voor de bewindvoerder zelf. Het heersende beeld dat bewindvoerders dossiers bewust in de stabilisatiefase houden is niet correct en wordt niet door de cijfers onderbouwd. Naast het belang van de klant en de bewindvoerder om zo snel mogelijk de schuldenproblematiek op te pakken, wordt hierop ook toezicht gehouden door de Rechtbank. Deze controleert jaarlijks welke acties door de bewindvoerder zijn ondernomen m.b.t. het oplossen van de schulden.

MSNP EN WSNP TRAJECTEN

Van de klanten met schulden onder onze leden doorloopt 44% van de klanten een MSNP of WSNP traject.

In 2019 heeft 95% van de klanten van onze leden het (door de bewindvoerder gestarte) MSNP of WSNP traject met succes doorlopen.

5% heeft de eindstreep helaas niet gehaald. Vaak is de sollicitatieplicht die de klanten hebben hiervan de reden.

Het slagingspercentage van de MSNP en WSNP van de klanten die onder bewind staan is beduidend hoger dan het percentage van klanten die niet onder bewind staan.

Dit is absoluut een prestatie als hierbij in aanmerking wordt genomen dat de klanten die onder bewind staan veelal met multiproblematiek kampen en het zonder bewindvoerder in een normaal schuldhulpverlenings- of WSNP traject niet zouden redden.

IN 2019 HEEFT 95%
VAN DE KLANTEN
VAN ONZE LEDEN
HET MSNP OF WSNP
TRAJECT MET
SUCCES DOORLOPEN

BEWINDVOORDER ZELF AAN DE SLAG MET SCHULDEN

Voor **21%** van de klanten met schulden die onder bewind staan bij onze leden zijn de bewindvoerders erin geslaagd betalingsregelingen te treffen met de schuldeisers. Zij hoefden hierdoor geen beroep te doen op een MSNP- of WSNP traject. Bewindvoerders worden steeds kundiger en creatiever in het zelf oplossen van de schulden. Een van de redenen hiervan is dat de aanvraagprocedures bij gemeentes voor schuldhulpverlening vaak erg lang duren. Daarnaast zijn bewindvoerders steeds bekwamer geworden in het onderhandelen met de schuldeisers.

BEWINDVOERDER LOST ZELF SCHULDEN OP

CASUS 1 | FAMILIE JANSEN*

Een echtpaar met een koopwoning met overwaarde en een hoog inkomen. De reden van onderbewindstelling is verkwisting en het duurzaam niet in staat zijn de financiën en administratie zelf te beheren. Het gevolg hiervan is een totale schuldenlast van € 130.000,- (ruim 40 schuldeisers) en een dreigende executieverkoop van de woning.

Deze klanten kwamen niet in aanmerking voor een schuldregelingstraject, omdat de woning overwaarde had en deze eerst verkocht moest worden. Omdat het echtpaar minderjarige kinderen heeft, heeft de bewindvoerder alles op alles gezet voor behoud van de woning. Zo is met spoed het budgetplan in balans gebracht, zijn er regelingen getroffen en waar nodig afspraken met schuldeisers gemaakt. De bewindvoerder is erin geslaagd binnen 2 jaar de schuldenlast bijna te halveren en rust in de tent te brengen. Het gezin heeft nog nooit de financiële rust gekend die het nu ervaart.

HET GEZIN HEEFT NOG
NOOIT DE FINANCIËLE
RUST GEKEND DIE HET
NU ERVAART

BEWINDVOERDER ZORGT VOOR PERSPECTIEF DOOR MAATWERK

CASUS 2 | MEVROUW SMIT*

Een alleenstaande moeder die in de WSNP zat als gevolg van haar problematische schulden. Mevrouw zat niet lekker in haar vel en ze kon het niet aan om aan het werk te gaan. Daarnaast was mevrouw niet voldoende vaardig met de computer om te solliciteren. De WSNP bewindvoerder en rechter commissaris dachten hier anders over en besloten mevrouw uit de WSNP te zetten zonder schone lei als gevolg van onvoldoende sollicitaties.

In de jaren daarna heeft de bewindvoerder de beslagvrije voet bewaakt en alle schuldeisers en deurwaarders op de hoogte gehouden over de financiële situatie van mevrouw. De bewindvoerder heeft ook met een aantal schuldeisers regelingen getroffen tegen finale kwijting. Andere schuldeisers bleken na een aantal jaren dossiers gesloten te hebben. Mevrouw heeft nu nog een paar kleine schulden die zij maandelijks aflost. Zij zit lekker in haar vel en is sinds een jaar met plezier aan het werk.

BESCHERMINGSBEWIND
IS MEER DAN ALLEEN
FINANCIËN BEHEREN

ONSTABIELE EN ONREGELBARE KLANTEN

Uit de gegevens van onze leden blijkt dat 8% van de klanten met schulden niet geholpen kan worden met het oplossen van de schulden. Hieronder vallen o.a. klanten met recente fraudevorderingen, niet saneerbare vorderingen bij het CJIB, verslavingsproblematiek en/of onstabiele woon-situatie. Als er daarbij ook sprake is van een laag inkomen (in de meeste gevallen een bijstandsuitkering) is het niet mogelijk de schulden op te lossen. De bewindvoerder zet zich dan maximaal in -ondanks de uitzichtloze situatie- toch enige stabiliteit in de financiële situatie van de klant te brengen. Het waarborgen van de primaire levensbehoeften heeft voor de bewindvoerder de hoogste prioriteit.

HET WAARBORGEN VAN
DE PRIMAIRE
LEVENSBEOEFENEN
HEEFT VOOR DE
BEWINDVOERDER DE
HOOGSTE PRIORITEIT

CASUS 3 | MENEER PETERS*

DE BEWINDVOERDER SPANT ZICH IN DIT ONSTABIELE DOSSIER MAXIMAAL IN DE PRIMAIRE LEVENSBEOEFENEN VAN DE CLIËNTE WAARBORGEN

Meneer heeft vaak in de gevangenis gezeten en hij heeft een vordering voor een schadevergoeding bij het CJIB van € 30.000,-. Door deze niet saneerbare schuld komt hij niet voor een schuldtraject in aanmerking. Daarnaast heeft hij ook veel andere schulden waaronder huur-, water- en energieachterstand.

De bewindvoerder heeft wat kleine regelingen getroffen met het CJIB, de woningbouwvereniging en de waterleverancier. In totaal lost de klant €120,- per maand af aan deze schulden. Hiermee wist de bewindvoerder een ontruiming en gijzeling vanwege het niet betalen van de boetes te voorkomen. Vijf jaar na het ontstaan van de CJIB vordering gaat de bewindvoerder proberen voor de klant (al dan niet via de WSNP) een algehele oplossing te vinden voor het schuldprobleem.

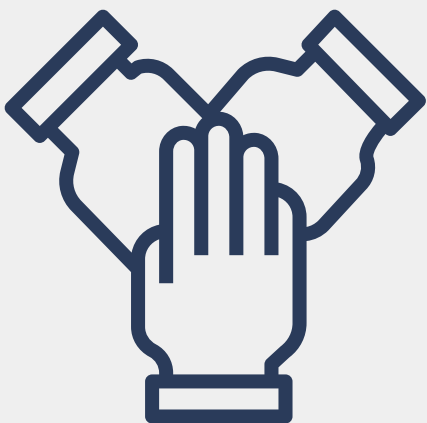
BEWINDVOERDERS EN GEMEENTEN

Bewindvoerders besteden de afgelopen jaren steeds meer tijd aan het bevorderen van de zelfredzaamheid van onderbewindsgestelden. Het is goed te zien dat gemeenten en bewindvoerders elkaar steeds beter weten te vinden en hierin ook samen optrekken. Door deze samenwerking krijgt onze doelgroep de best mogelijke (financiële) zorgverlening.

Als er door gemeenten en bewindvoerders wordt samengewerkt, krijgen gemeenten een kijkje in de keuken van de beschermingsbewindvoerder. Daar waar bij gemeenten het heersende beeld was dat onderbewindgestelden onnodig onder bewind staan, zijn gemeenten door deze samenwerking veel meer overtuigd van het nut van beschermingsbewind. De gemeenten krijgen door samen te werken meer inzicht in de doelgroep en de wijze waarop de voor- en naliggende voorzieningen van de gemeente hierop aansluit. Burgers die niet in staat zijn duurzaam hun eigen financiën en administratie zelf te beheren dienen beschermd te worden.

Opnieuw in de schulden raken geeft burgers veel stress en dit heeft invloed op het welzijn van de kinderen in het gezin. Bovendien kost de schuldenproblematiek gemeenten en de samenleving in het algemeen heel veel geld.

De kosten van bewindvoering zouden afgezet moeten worden tegen de kosten die de schuldenproblematiek van de burgers met zich meebrengt. Wij zijn ervan overtuigd dat beschermingsbewind over het geheel bezien hierin zorgt voor een besparing.

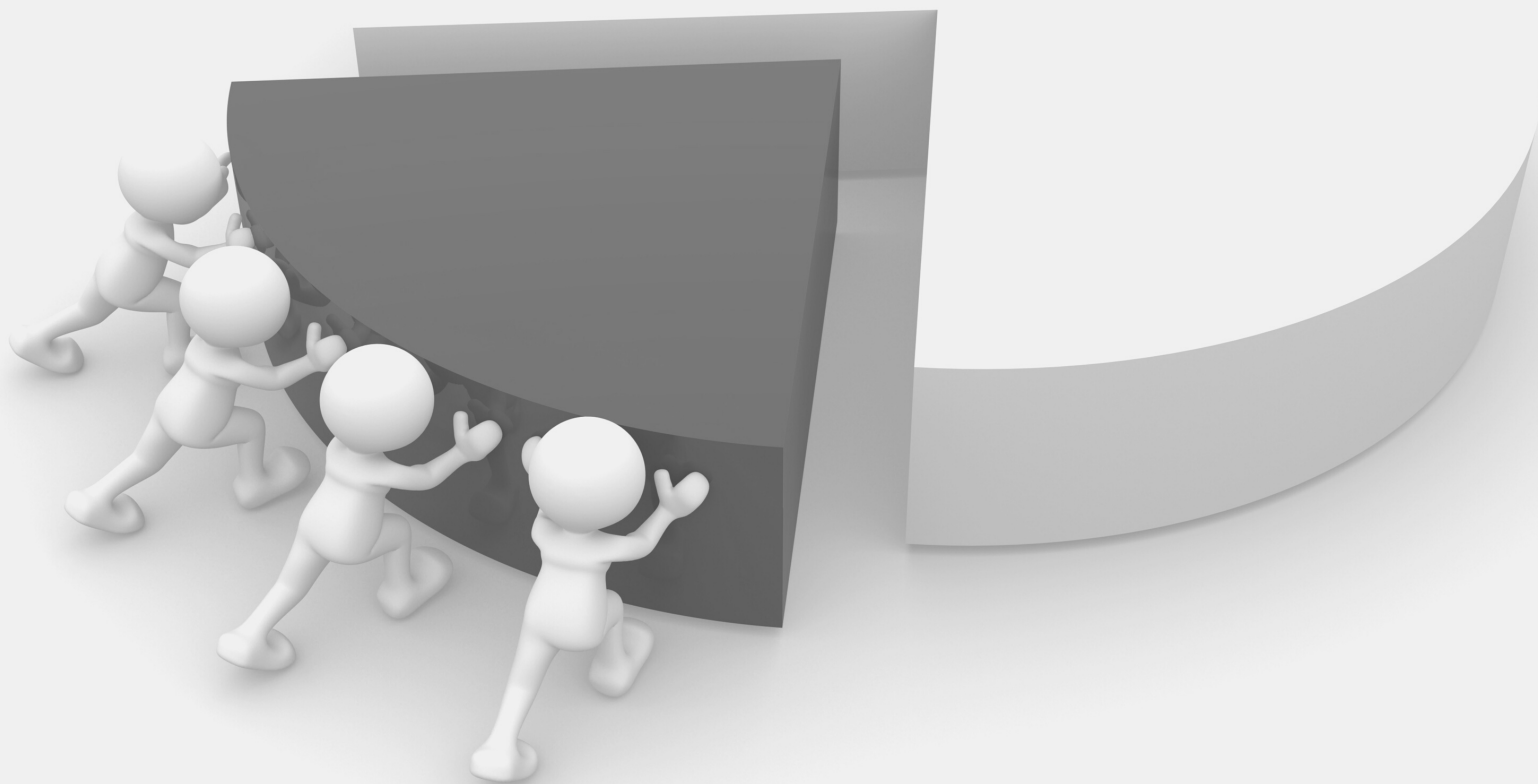

CASUS 4 | FAMILIE SLUIS*

DE BEWINDVOERDER EN DE GEMEENTE WERKEN SAMEN EN ZORGEN VOOR FINANCIËLE STABILITEIT BIJ DEZE KLANTEN

Dit is een ouder echtpaar dat in de afgelopen 17 jaar 2 keer in de WSNP heeft gezeten. Deze klanten staan sinds 2015 onder bewind. Omdat de klanten zorgmijddend zijn heeft de rechter een bewind met de grondslag schuldenbewind uitgesproken.

Inmiddels hebben deze klanten het WSNP traject met behulp van de bewindvoerder met een schone lei afgerond. Zij willen uit het bewind, omdat zij van mening zijn zelfredzaam te zijn. De bewindvoerder denkt hier anders over en meldt zich bij de gemeente zodat deze hierover een oordeel kan geven aan de hand van een budgetcoachingstraject. Omdat de klanten tijdens dit traject niet aannemelijk gemaakt hebben met geld om te kunnen gaan heeft de gemeente een negatief advies gegeven en de klanten geadviseerd onder bewind te blijven. Desondanks heeft de klant een verzoek tot beëindiging van het bewind bij de rechtbank ingediend. Met de onderbouwing van de bewindvoerder en het advies van de gemeente heeft de rechter besloten het bewind niet te beëindigen. Gezien de leeftijd van de klanten is dit volgens de rechter de beste oplossing. Op deze hoge leeftijd is het belangrijk niet nogmaals in de schulden te raken. Daarnaast geldt er voor de WSNP een uitsluitingstermijn van 10 jaar. Omdat de klanten het gevoel van zelfstandigheid wilden hebben, heeft de bewindvoerder een aantal betalingen aan de klanten toevertrouwd. De bewindvoerder houdt een oogje in het zeil en stuurt bij als dit nodig is.

CONCLUSIE

DE CIJFERS IN DIT RAPPORT BEVESTIGEN DE MEER- WAARDE EN DE NOODZAAK VAN BEWINDVOERING

- Snelle stabilisatie en klanten sneller toeleiden naar schuldhelpverlening.
- Bewindvoerders worden steeds kundiger en creatiever in het oplossen van schulden.
- Ondanks de multiproblematiek waar onderbewindgestelden mee kampen, slagen bewindvoerders erin 95% van de klanten met schulden naar een schuldenvrije toekomst te leiden.
- Bewindvoerders brengen stabiliteit bij klanten die op korte termijn niet geholpen kunnen worden met het oplossen van de schulden, waardoor ontruimingen en uitzichtloze situaties voor gezinnen voorkomen worden.

BESCHERMINGSBEWIND IS MEER DAN ALLEEN FINANCIËN BEHEREN

65% van de klanten met schulden wordt door de bewindvoerder geholpen met het oplossen hiervan

44% van de klanten met schulden zit in een MSNP of WSNP traject

21% van de klanten met schulden heeft een bewindvoerder die zelf betalingsregelingen heeft getroffen zonder een beroep te doen op schuldhulpverlening

5% slaagt er niet in het WSNP of MSNP traject met succes af te ronden als gevolg van onvoldoende medewerking of het niet voldoen aan sollicitatieplicht

27% van de klanten met schulden zit in de stabilisatie- of inventarisatiefase

11% van de klanten met schulden staat korter dan 12 maanden onder bewind

16% van de klanten met schulden staat langer dan 12 maanden onder bewind

Streven van onze NBPB leden is binnen 12 maanden naar een oplossing voor de schulden te werken.

8% van de klanten met schulden verkeert in een onstabiele en onregelbare situatie

Hierbij is sprake van:

- Recente fraudevorderingen
- CJIB, niet saneerbare vorderingen
- Uitsluitingstermijn 10 jaar WSNP
- Verslaving

Bewindvoerders en gemeenten

Bewindvoerders besteden de afgelopen jaren steeds meer tijd aan het bevorderen van de zelfredzaamheid van onderbewindgestelden. Het is goed te zien dat gemeenten en bewindvoerders elkaar steeds beter weten te vinden en hierin ook samen optrekken. Door deze samenwerking krijgt onze doelgroep de best mogelijke (financiële) zorgverlening.

Onze visie

Beschermingsbewindvoerders ondergaan jaarlijks een audit waarmee de Rechtspraak controleert of de bewindvoerder (nog) aan de kwaliteitseisen voldoet. De NBPB (Nederlandse Beroepsvereniging voor Professionele Bewindvoerders) stelt boven de kwaliteitseisen van de Rechtspraak nog aanvullende eisen aan haar leden. Hiermee voldoen NBPB leden aan de hoogste kwaliteitseisen die gelden voor bewindvoerders.

Conclusie

Deze cijfers bevestigen de meerwaarde en de noodzaak van bewindvoering

- Snelle stabilisatie en klanten sneller toeleiden naar schuldhulpverlening.
- Bewindvoerders worden steeds kundiger en creatiever in het oplossen van schulden.
- Ondanks de multiproblematiek waar onderbewindgestelden mee kampen, slagen bewindvoerders erin 95% van de klanten met schulden naar een schuldenvrije toekomst te leiden.
- Bewindvoerders brengen stabiliteit bij klanten die op korte termijn niet geholpen kunnen worden met het oplossen van de schulden, waardoor ontruimingen en uitzichtloze situaties voor gezinnen voorkomen worden.